

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบตัดขวาง (Cross – sectional study) โดยดำเนินการศึกษาในสถานประกอบการอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 20 โรงงาน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก)

3.2 ประชากรที่ศึกษาและขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ศึกษามี 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหารสถานประกอบการหรือตัวแทน นำมาศึกษาโรงงานละ 1 คน
2. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ นำมาศึกษาโรงงานละ 1 คน
3. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน จำนวน 87 คน นำมาศึกษา 31 คน

ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ 2 ชุด (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข) ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน แผนงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน บุคลากร งบประมาณ และการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัยของสถานประกอบการ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีคะแนน 0 ถึง 2 คะแนนตามระดับการปฏิบัติ

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับการบริหารคุ้มครองความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงาน เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบ มาตรการความปลอดภัยในการทำงาน การดำเนินงานตามแผนงานโครงการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 18 ข้อ แต่ละข้อมีคะแนน 0 ถึง 2 คะแนนตามระดับการปฏิบัติ

ข้อมูลในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการหรือตัวแทน ข้อมูลส่วนที่ 3 ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

การแบ่งระดับการบริหารความปลอดภัยของสถานประกอบการ แบ่งตามคะแนนจากการสัมภาษณ์ในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ซึ่งมีค่าคะแนนพิสัยอยู่ระหว่าง 0 – 66 คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับต่ำ	มีค่าคะแนนน้อยกว่า 22 คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าคะแนนระหว่าง 23-44 คะแนน
ระดับสูง	มีค่าคะแนนมากกว่า 44 คะแนน

2. แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน เพื่อศึกษาข้อมูลด้านต่างๆ ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ในการเป็นหัวหน้างาน และจำนวนลูกจ้าง การได้รับการอบรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การเป็นคณะกรรมการ คณะกรรมการต่างๆ ของสถานประกอบการ

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามที่กฎหมายกำหนด มีจำนวน 9 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน แบ่งออกเป็น 0 ถึง 2 คะแนน ดังนี้

0 คะแนน หมายถึง ไม่มีการดำเนินการใดๆ

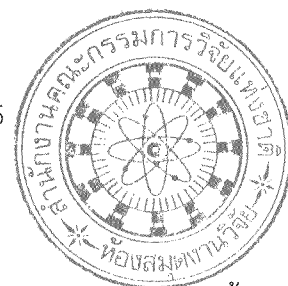
1 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินการตามที่ระบุไว้ เป็นบางข้อ

2 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินการตามที่ระบุไว้ ครบทุกข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นอื่นๆ

ส่วนที่ 4 แบบทดสอบเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กับข้อคำถามเชิงบวกจะได้ 4 3 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ แต่ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง กับข้อคำถามเชิงลบจะได้ 1 2 3 และ 4 คะแนน ตามลำดับ มีคะแนนพิสัยอยู่ระหว่าง 30 ถึง 120 คะแนน การกำหนดช่วงคะแนนเจตคติฯ กำหนดโดยใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ 25 และ 75 เป็นตัวกำหนด แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับต่ำ	ค่าคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ 25
ระดับปานกลาง	ค่าคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ 25 - 75
ระดับสูง	ค่าคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. อบรม ชี้แจง ผู้ช่วยสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นนักศึกษาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ชั้นปีที่ 4 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย
2. ประสานงานการเก็บข้อมูล โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ถึงผู้จัดการสถานประกอบการต่างๆ
3. ดำเนินการเก็บข้อมูลการบริหารความปลอดภัยของสถานประกอบการโดยนักวิจัย
4. ดำเนินการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย
5. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพรรณนา โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่ามัธยฐาน และค่าต่ำสุด-สูงสุด และช่วงประมาณที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

สถิติอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise regression) ซึ่งใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน

ในกรณีที่ข้อมูลที่วิเคราะห์ไม่ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นของวิธีการวิเคราะห์ถดถอย ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ กับตัวแปรตามด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) และทำการทดสอบการกระจายของตัวแปรในการวิเคราะห์ว่ามีการกระจายแบบปกติหรือไม่ โดยใช้สถิติ Shapiro-Wilk ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า มีการกระจายที่ไม่ใช่แบบปกติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ กับตัวแปรตาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน (Spearman's rho correlation coefficient)